

THÔNG TIN KHOA HỌC

BẢO VỆ THÀNH CÔNG LUẬN ÁN TIẾN SĨ CHUYÊN NGÀNH TÔN GIÁO HỌC TẠI VIỆN NGHIÊN CỨU TÔN GIÁO

Ngày 31 tháng 8 năm 2007, tại Viện Nghiên cứu Tôn giáo (Hà Nội) đã diễn ra lễ bảo vệ luận án tiến sĩ cấp Nhà nước của NCS. Vũ Văn Hậu. Đây là nghiên cứu sinh đầu tiên của cơ sở đào tạo Viện Nghiên cứu Tôn giáo bảo vệ luận án tiến sĩ triết học, chuyên ngành tôn giáo học. Luận án do GS. Đặng Nghiêm Vạn, nguyên Viện trưởng Viện Nghiên cứu Tôn giáo hướng dẫn với đề tài "Mối quan hệ giữa tôn giáo và dân tộc ở Việt Nam từ Cách mạng tháng Tám năm 1945 đến nay".

Xuất phát từ thực tiễn phức tạp của mối quan hệ giữa tôn giáo và dân tộc ở Việt Nam trên cả phương diện lí luận lẫn thực tiễn, luận án nêu lên yêu cầu cấp thiết xây dựng một cách nhìn hệ thống về mối quan hệ giữa tôn giáo và dân tộc, từ đó có những kiến nghị nhằm củng cố mối quan hệ này ở nước ta hiện nay.

Trên cơ sở mục đích đặt ra, trong gần 200 trang nội dung, tác giả luận án đã lần lượt trình bày những vấn đề cơ bản sau:

Một là, khái quát mối quan hệ giữa tôn giáo và dân tộc trong thời kì Cách mạng dân tộc dân chủ. Trong phần này, từ việc nêu lên đặc điểm của mối quan hệ tôn giáo và dân tộc ở Việt Nam trong lịch sử, tác giả phân tích những nhân tố tác động tới mối quan hệ này, đồng thời khái quát những biểu hiện cơ bản của mối quan hệ ấy trong giai đoạn Cách mạng dân tộc dân chủ.

Hai là, phân tích những nhân tố tác động tới mối quan hệ giữa tôn giáo và dân tộc đồng thời khái quát những biểu hiện cơ bản của mối quan hệ này trong giai đoạn Cách mạng xã hội chủ nghĩa.

Ba là, chỉ ra những vấn đề mới nảy sinh của mối quan hệ tôn giáo và dân tộc ở nước ta trong giai đoạn hiện nay. Ở đây, tác giả kết

cấu nội dung thành hai phần chính: một là, nêu lên sự biến đổi trong đời sống tôn giáo ở nước ta hiện nay trong đó nổi bật là xu thế thế tục hoá, hiện đại hoá và đa dạng hoá tôn giáo mà biểu hiện của chúng là sự xuất hiện các hiện tượng tôn giáo mới; hai là, trình bày quan hệ tôn giáo và dân tộc trong giai đoạn hiện nay bằng cách chỉ ra những xu thế nổi trội như: đoàn kết tôn giáo và dân tộc, xu thế toàn cầu hoá, vấn đề lợi dụng tôn giáo và dân tộc trong các mưu đồ chính trị; ba là, nêu ra những đề xuất nhằm củng cố mối quan hệ giữa tôn giáo và dân tộc trong đó nhấn mạnh vấn đề tôn giáo cần phải được đặt trong mối quan hệ chặt chẽ và đồng thuận với dân tộc và chủ nghĩa xã hội, cần khai thác yếu tố văn hoá trong tôn giáo, cần đổi mới nhận thức và hành động về vấn đề tôn giáo, v.v...

Trong phần kết luận, bên cạnh việc đánh giá khái quát quan hệ tôn giáo và dân tộc qua từng thời kì, chỉ ra xu hướng chủ đạo của mối quan hệ đó, tác giả nhấn mạnh sự xuất hiện "một không gian tôn giáo mới" theo trào lưu chung của thế giới kéo theo những biến đổi mới mẻ và phức tạp hơn trong quan hệ tôn giáo và dân tộc trong bối cảnh hiện nay.

Luận án đã được Hội đồng chấm luận án tiến sĩ cấp Nhà nước xếp loại xuất sắc, với số phiếu 6/7. Theo đánh giá của Hội đồng, vấn đề luận án trình bày có ý nghĩa khoa học và luôn là vấn đề cơ bản mang tính thời sự. Thành công của luận án là tác giả đã nhìn đúng vấn đề tôn giáo ở nước ta, luôn đặt tôn giáo trong và dưới vấn đề dân tộc, hơn nữa luôn có sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng Cộng sản Việt Nam dù có lúc còn mắc phải những quan điểm sai lầm, tả khuynh, ấu trĩ.

Trong bản kết luận của Hội đồng do GS.TS. Đỗ Quang Hưng, Chủ tịch Hội đồng, Viện trưởng Viện Nghiên cứu Tôn giáo trình bày đã khẳng định rằng, luận án tiến sĩ đầu tiên ở nước ta thuộc chuyên ngành Tôn giáo học của NCS. Vũ Văn Hậu đã ghi dấu mốc quan trọng của Viện Nghiên cứu Tôn giáo trên bước đường thực hiện chức năng đào tạo trên đại học của mình.

PV.